

ETIČKI KODEKS

DOMA ZA PSIHIČKI BOLESNE ODRASLE OSOBE

„VILA MARIA“

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Etičkog kodeksa

Članak 1.

(1) Ovim se Etičkim kodeksom određuje etičnost kao skup načela, prava i obveza kojima se uređuju međuljudski i profesionalni odnosi između radnika i svih korisnika usluga Doma.

(2) Temeljne vrijednosti jesu: poštenje, izvrsnost, sloboda, međusobno uvažavanje, ljudsko dostojanstvo, osobna odgovornost.

(3) Primjena ovog kodeksa pretpostavlja dobru namjeru, objektivnu i poštenu prosudbu, a odnosi se na radnike Doma za psihički bolesne odrasle osobe „Vila Maria“ i sve korisnike usluga Doma.

(4) Osobna je odgovornost i zadaća svakog radnika ostvarenje najviših etičkih standarda osobnog ponašanja. Dužnost mu je poticati etičko ponašanje kod svojih korisnika, suradnika i kolega. Njegova je dužnost savjetovati se s kolegama oko etičkih dvojbi. Svaki radnik u svom djelovanju nastupa kao nezavisna osoba te dopunjava i oplemenjuje pravila dana ovim Etičkim kodeksom osobnim sustavom humanih vrijednosti, vlastite kulture i životnog iskustva.

(5) Kodeks je podložan izmjenama i dopunama u skladu s razvojem djelovanja Doma.

Članak 2.

(1) Etički kodeks Doma za psihički bolesne odrasle osobe „Vila Maria“ (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) sadrži moralna načela i načela profesionalne etike sukladno kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati svi radnici Doma za psihički bolesne odrasle osobe „Vila Maria“ (u daljnjem tekstu: Doma).

(2) Načela Etičkoga kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe koje nisu radnici Doma, ali sudjeluju u njezinu radu i djelovanju (volonteri, vježbenici, studenti, učenici na praksi,...).

(3) Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Doma i načela slobode profesionalnog rada te čuvanja dostojanstva i ugleda Doma.

Svrha Etičkog kodeksa

Članak 3.

Svrha je Etičkoga kodeksa utvrditi opće etičke smjernice i postupke vezane uz njih, upozoriti na dužnosti i obveze te promicati etičke vrijednosti specifične za djelatnost Doma u najširem smislu. Promicanje etičkih vrijednosti i etičkoga ponašanja u ovom kodeksu obveza je svih radnika, korisnika Doma i drugih osoba koje sudjeluju u radu Doma.

Članak 4.

Svi korisnici i druge osobe koje sudjeluju u radu Doma, bit će upoznati s Etičkim kodeksom i pravilima ponašanja koja imaju pravo očekivati od radnika Doma.

Članak 5.

Radnici Doma i druge osobe koje sudjeluju u radu Doma dužni su, u obavljanju svojih poslova, pridržavati se odredaba ovoga Etičkog kodeksa.

II. TEMELJNA NAČELA

1. Načelo ostvarivanja ljudskih prava

Članak 6.

Donošenjem i provođenjem Etičkoga kodeksa, Dom osigurava svakom radniku, korisniku i drugim osobama koje sudjeluju u radu Doma ostvarivanje svih ljudskih prava unutar Doma te poštivanje svih prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

2. Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 7.

(1) Svi radnici, korisnici, skrbnici, članovi obitelji korisnika i druge osobe koje sudjeluju u radu Doma trebaju biti poštovani kao osobe - u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo.

(2) Svim radnicima Doma, korisnicima i drugim osobama koje sudjeluju u radu Doma mora biti osigurano pravo na privatnost.

3. Načelo profesionalnosti

Članak 8.

(1) Od radnika Doma očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema korisnicima, kolegama, skrbnicima, članovima obitelji korisnika i ostalim suradnicima.

(2) U svojem djelovanju radnici Doma slijede načela profesionalne izvrsnosti, objektivnosti, razboritosti, pravilnosti, dijaloga, tolerancije i humanosti te stalnog stručnoga usavršavanja.

(4) Radnici Doma trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima te se kloniti procjene stručnosti kolega i javnog iznošenja takve procjene.

(5) Verbalna i neverbalna komunikacija radnika Doma treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u Domu.

(7) Podaci o korisnicima Doma smatraju se profesionalnom tajnom.

(8) Radnici Doma su za vrijeme obavljanja poslova u Domu i onih u vezi s radom Doma odjeveni prema zahtjevima profesije.

4. Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 9.

(1) Svaki radnik Doma, korisnik i druga osoba koja sudjeluje u radu Doma treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti, na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Dom je dužan osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.

(2) Radnici Doma ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na etično i profesionalno obavljanje radnih obveza.

5. Načelo međusobnog uvažavanja

Članak 10.

(1) Radnik Doma poštuje osobnost korisnika, kolega, skrbnika, članova obitelji korisnika i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orijentaciju, invalidnost, zdravstveni status, fizički izgled, dob i političku opredijeljenost.

(2) Kriteriji vrednovanja jesu stručnost, sposobnost i profesionalnost te rezultati u obavljanju određene vrste poslova i zadataka.

(3) Ocjenjivanje rada i profesionalne kompetencije bilo kojega radnika Doma realizira za to pripremljena i ovlaštena osoba, i to po kriterijima koji su relevantni za obavljanje djelatnosti ili profesionalne obveze.

(4) Neprihvatljivo je svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima (nepotizam).

6. Načelo mirnog suživota u Domu

Članak 11.

(1) Obveza je radnika Doma svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno radno ozračje u Domu.

(2) Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost. Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin kojim se ponižava ili vrijeđa druga osoba, osobno dostojanstvo, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvaliteta života te osobe. Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih okolnosti, ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

(3) Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje. Spolno uznemiravanje je specifičan oblik uznemiravanja koji uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvrjedljiva i uznemirujućega materijala te

zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta.

(4) Treba izbjegavati situacije koje između radnika mogu dovesti do sukoba interesa.

7. Načelo objektivnosti

Članak 12.

(1) Radnici Doma i druge osobe koje sudjeluju u radu Doma trebaju težiti objektivnosti. Radnici Doma ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i objektivnost u radu.

(2) Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojeg radnika Doma treba počivati na kriterijima koji su relevantni za obavljanje djelatnosti ili profesionalne obveze.

8. Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 13.

(1) Svi radnici Doma poštuju sve pravne propise i pravne postupke koji se tiču njihovih obveza kao radnika Doma.

(2) Sva sporna pitanja oko tumačenja i primjene načela etičkoga kodeksa radnici rješavaju unutar Doma dogovorno.

III. PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI

1. Odnos radnika prema korisniku

Članak 14.

(1) Radnici Doma dužni su etički i profesionalno pružati usluge korisnicima i primarno štiti interese Doma. Radnici Doma ne smiju u drugoj ustanovi ili trgovačkom društvu obavljati djelatnosti slične ili jednake djelatnostima Doma, kako ne bi došlo do sukoba interesa na štetu Doma.

(2) Aktivnost radnika Doma usmjerena je prema etičkom i profesionalnom pružanju usluga korisnicima i taj odnos ne smije ugroziti niti jedan drugi interes ili namjera.

(3) U službenoj se komunikaciji radnici Doma služe hrvatskim jezikom, razumljivim rječnikom i latiničnim pismom. U slučaju međunarodne suradnje ili zbog zahtjeva određenog posla, radnik Doma se u službenoj komunikaciji može služiti i drugim jezikom i/ili pismom.

Članak 15.

(1) Odnos radnika Doma prema korisnicima usluga mora biti profesionalan, nepristran i u skladu s pravilima etičkog ponašanja.

(2) Podaci o korisnicima usluga Doma smatraju se profesionalnom tajnom.

(3) Moguće je objaviti afirmativne podatke o korisnicima, uz suglasnost korisnika, skrbnika ili zakonskog zastupnika.

Članak 16.

(1) Na početku pružanja usluga radnici Doma upoznaju korisnika s mogućnostima, načinom i opsegom skrbi koje će dobiti.

2) Sve navedene informacije moraju se korisnicima pružati na način i u obliku koji je korisnicima dostupan i razumljiv.

(3) Korisniku ili skrbniku se na njegov zahtjev mora omogućiti uvid u dokumentaciju o sebi odnosno svom štićeniku.

2. Odnos radnika prema skrbnicima i članovima obitelji

Članak 17.

(1) Radnik će uvažavati prava i odgovornosti skrbnika i članova obitelji.

(2) Radnik će komunicirati jasno i razumljivo sa skrbnicima i članovima obitelji.

(3) Radnik će održavati povjerenje u odnosima te obvezu čuvanja podataka.

3. Odnos prema drugim radnicima, vanjskim suradnicima i volonterima

Članak 18.

(1) Radnik će poticati primjerene međuljudske odnose, suradnju, timski rad, razmjenu stručnih iskustava i vještina prema korisnicima.

(2) Radnik će se stručno i odgovarajuće odnositi prema timskom radu.

(3) Radnik će poticati razvoj stručnog savjetovanja, tehnika i programa rada, usmjeravati i pomagati kolegama, te poticati stvaranje uvjeta za optimalan rad i razvoj Doma.

4. Javni nastupi radnika Doma

Članak 19.

U svim oblicima javnih nastupa u kojima predstavlja Dom, svaki radnik treba iznositi stajališta Doma u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem, odredbama Etičkoga kodeksa te paziti na osobni ugled i ugled Doma.

IV. PRITUŽBE NA NEPOŠTIVANJE ETIČKOG KODEKSA

Članak 20.

(1) Korisnici usluga i radnici Doma mogu se pisanim putem obratiti ravnatelju Doma i ukazati na ponašanje radnika i drugih osoba koje su protivne odredbama ovoga Etičkog kodeksa.

(2) Po zaprimljenoj pritužbi ravnatelj Doma može imenovati povjerenstvo koje razmatra pritužbu.

(3) Prije davanja odgovora, ravnatelj Doma zatražit će pisano očitovanje radnika protiv kojega je upućena pritužba ili provesti odgovarajuće postupke, ako je pritužbu uputila osoba izvan doma.

(4) Odgovor na pritužbu daje se u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana podnošenja pritužbe (ako zakonom nije drugačije određeno).

(5) Ravnatelj Doma može, po potrebi, pokrenuti postupak zbog povrede radne obveze utvrđene zakonom, statutom Doma, Etičkim kodeksom ili drugim propisom.

V. UPOZNAVANJE RADNIKA S ETIČKIM KODEKSOM

Članak 21.

(1) Ravnatelj Doma, ili po njemu ovlaštena osoba, dužna je sve radnike upoznati s odredbama ovoga Etičkog kodeksa.

(2) Radnici koji se primaju u radni odnos moraju, prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovoga Etičkog kodeksa, te se istoga pridržavati.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 22.

(1) Etički kodeks ističe se na vidljivo mjesto u Domu, objavljuje se na web stranici Doma i mora ga poznavati svaki radnik i korisnik Doma.

(2) Postupanje prema odredbama ovoga Etičkog kodeksa obveza je svih radnika u Domu. Radnik koji postupi suprotno odredbama Etičkog kodeksa odgovoran je za težu povredu radne obveze.

(3) Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 550-01/13-01/10
URBROJ: 2168-381-01/01-13-01
Pula, 25. veljače 2013.

Ravnateljica Doma
Vesna Sperath, mag. ped.